

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

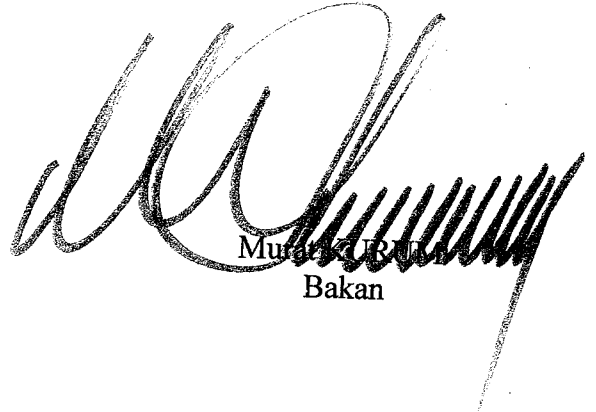
Sayı :30824082-610-11629850
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat Kurum
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZGÜR CEYLAN'IN
TBMM 7/19282 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/19282
GK 48

SORULAR

2003 yılından itibaren Çanakkale ya yeni bir "ÇED Gerekli Değildir" ya da "ÇED Olumlu Kararı" ile güne başlamakta. Çanakkale'deki sivil toplum örgütleri, meslek odalarının temsilcileri, yaşam savunucuları ekosisteme geri dönüşü mümkün olamayacak şekilde zarar verecek bu kararlara karşı yargı yoluna başvurmakta ve hak arama mücadelesi vermekteler. Bazen Anayasa ve hukukun üstünlüğünü esas alan mahkemeler, "ÇED Gerekli Değildir ya da ÇED Olumlu" kararlarını iptal ederek, yüreklere su serpmektedir. Ancak yargılama devam ederken dahi birçok yerde, ruhsat sahipleri şantiyeler kurmakta ve ağaçları kesmeye, katliam yapmaya, ormanda canlı varlığını adeta sıfırlanmaya devam etmektedirler.

Cengiz Holding, Halılağa Altın Bakır Madeni Projesi kapsamında tamda bahsettiğimiz tablonun bir benzerini yaşatmakta Danıştay'da sürece ilişkin dava devam ederken ağaç kesimine başlama cüreti gösterebilmektedir. Türkiye genelinde yangın riski taşıyan 27 ilde ormanlara giriş 01 Temmuz -15 Eylül tarihleri arasında yasaklanmıştı. Çanakkale valiliği ise yasak kararını 30 Kasım'a kadar uzattığını valiliğin resmi sayfasında ilan etti.

Halılağa Altın Bakır Madeni Projesi kapsamında Cengiz Holding Çanakkale ili Bayramiç ilçesinde 89430 Ruhsat Numaralı alanda, Halılağa Bakır Ocağı Kapasite Artışı Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Atık Depolama Tesisi planlanmaktadır. Şirket ruhsat sahasını 10 kat büyütürken 6 bin dönüme çıkarmak istemektedir. Şayet orman katliamını durdurulamaz ise Kirazlı'da yaşanan katliamın 3 katı büyüklüğünde bir alanda yüzbinlerce ağaç kesilecek, orman ekosistemi yok edilecektir.

Buna ilişkin olarak;

1-Kazdağları'nda artık kış yağışlarının da başladığı bir dönemde, sıcaklıklar ciddi olarak düşmüş ve orman yangını riski neredeyse sıfırlanmışken, yangın riskinin gerekçe gösterilerek orman giriş yasağının 30 Kasım'a kadar uzatılmasının nedeni nedir? Söz konusu sahada kesime başlayan Cengiz Holding'in kitlesel bir direnişle karşılaşmasını engellemek için mi orman giriş yasağı süresi uzatılmıştır? Ormana girişlerde uygulanacak adli cezalarla doğa ve yaşam savunucularım maddi ve manevi olarak yıldırma mı amaçlanmıştır?

2-Doğal zenginliklerimizi ve yaşam alanlarımızı büyük bir tehdit altına sokan Halılağa Bakır Madeni projesi sahasında Danıştay süreci hala devam ederken şirketin kesime başlamış olması meri mevzuatımıza aykırı değil midir? Şirketin hukuka aykırı bir şekilde gerçekleştirdiği kesimler ve sahada yürüttüğü faaliyetler nedeniyle şirket hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Şirkete uygulanan bir cezai yaptırım söz konusu mudur?

3-Hacıbekirler Göleti tarımsal sulama amaçlı inşa edilmiş bir gölet olup yaklaşık 3300 dekar tarım arazisinin, basınçlı borulu sulama sistemi ile sulanması için yeni proje geliştirilen bir dönemde maden projesine su temini için planlanan proje alanının içerisine dahil edildiği iddiası yaşamını çiftçilikle kazanan köylülerimizi endişelendirmiştir. Söz konusu "iddialar doğru mudur?

4-Halılağa Altın Bakır Madeni Projesine su temini için planlanan göletlerin en büyük su kaynağı

Kocabaş Çayı'dır. Tarım ve hayvancılığın yaygın olduğu yöredeki köylerimizin tamamı tarımsal sulama için Kocabaş Çayı'ndaki sudan istifade etmektedirler. Kocabaş Çayı ya da adı geçen göletlerden su çekilmesi durumunda bölge tarımı bundan nasıl etkilenecektir?

5-Proje ile ilgili hukuki süreç devam ederken ekosistem üzerinde geri dönüşü imkansız sonuçlar doğuracak faaliyetlerin engellenmesi ve Halılağa Bakır Madeni sahasında devam eden kesimlerin durdurulması için bakanlık olarak harekete geçmek için daha ne kadar bekleyeceksiniz? Çevrecilerin feryadına rağmen Kirazlı'da yaşananlar önlenememiş ve 230.314 ağaç kesilmişti. O katliamı yapan şirketin izinleri iptal edildi ancak katliam önlenemedi. Devletin bütün kurumları katliama sessiz kaldı ve hala rehabilitasyon çalışmaları başlamadı. Bu sahanın yeni bir Kirazlı olmasını önlemek için harekete geçecek misiniz?

6-Cengiz Holding Türkiye Cumhuriyeti'nin yasalarından bağışık mıdır? Liman, yol, köprü, Maden her konuda bu ülkenin en mahir kuruluşu Cengiz Holding midir?

CEVAP

Bahse konu proje için verilen 14.03.2023 tarihli ve 5954214 sayılı ÇED Olumlu kararının iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemiyle dava açılmış, ancak söz konusu dava Mahkemenin 14.06.2024 tarihli ve 2023/446E.-2024/580K. sayılı kararı ile "*davanın reddine*" temyiz yolu açık olmak üzere hükmedilmiştir. Ormanlık alanlarda madencilik faaliyetleri yapılabilmesi için gerekli olan "*orman izni*" Orman Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir.

"89430 Ruhsat Numaralı Sahada Halılağa Bakır Ocağı Kapasite Artışı, Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Atık Depolama Tesisi 2009/7" projesine ait 14.03.2023 tarihli "*Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu*" kararının mevcudiyeti devam etmektedir.

Hacıbekirler göleti, Maden deresi üzerinde inşa edilecek bir sedde vasıtası ile inşa edilecektir. Bu göletin depolama kapasitesi 2.620.802 m3 civarındadır. Bu gölette Maden deresi su toplama alanına düşen yağışların yanı sıra, Sazlıdere göleti ve Uzunalan su hattından alınacak sular depolanacaktır. Depolanan su yaz döneminde üretim aşamasında proses için gerekli olan su talebi için, DSİ tarafınca belirlenen bölümü ise Hacıbekirler sulama projesi için kullanılacaktır. Kalan miktar tesisin su ihtiyacının sağlanması amacı ile kullanılacaktır. Söz konusu projede DSİ Genel Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü komisyon üyesi olarak yer almış ve olumlu görüşlerini bildirmişlerdir.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilginin; Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan (DSİ Genel Müdürlüğü) edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.